

Næringsøkonomi i et historisk perspektiv

Næringsøkonomi (=Ind. Org.= Ind. Ecs.)

✓ Studier av enkeltmarkeder

⇒ Partiell likevekt

- Kontrast til handelsteori, hvor generell likevekt *har vært* det sentrale

✓ Hovedvekt på *konkurransen*,

- samspillet mellom bedrifter
 - horisontalt
 - vertikalt

✓ men behandler også monopoltilpasning

✓ Typisk fokus på fåtallsdomins

- Min beste beslutning avhenger av hva rivalene gjør
- Hvordan gjennomskue rivalenes adferd?

⇒ Teori for *ikke-kooperativ spillteori*

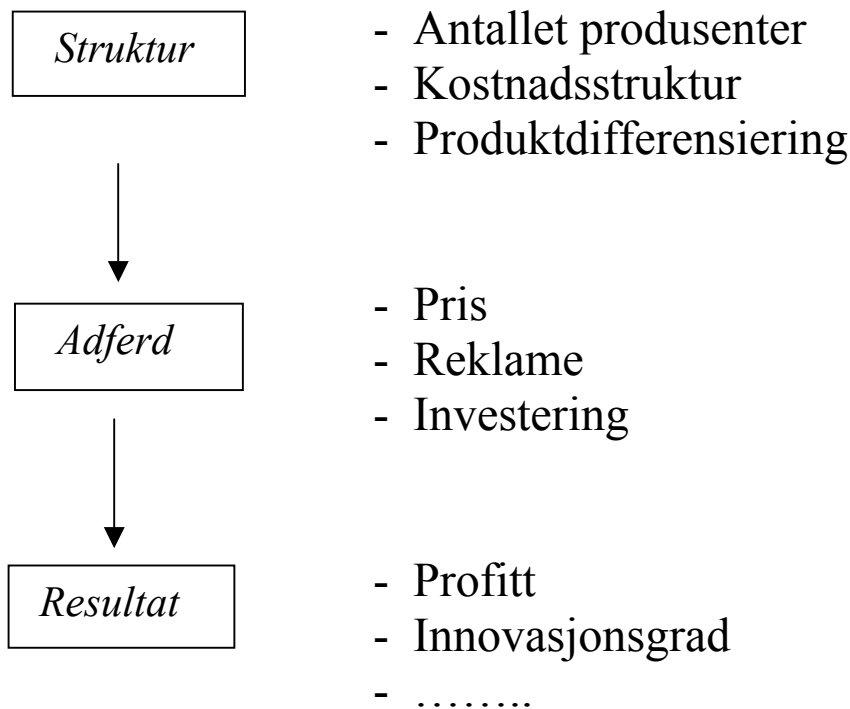
Tradisjonell næringsøkonomi

Mason. E. (1939): 'Price and product policies for large scale enterprise', *American Economic Review*, 29, 61-74.

- ✓ Forskjeller i markedsstruktur fører til forskjeller i konkurranseform i ulike næringer

Bain, J. (1956): *Barriers to new competition*, Cambridge, Harvard University Press.

- ✓ Grunnla *SAR-paradigmet*

Utløste empirisk orientert forskning

Typisk regresjon:

Profitt = f(Konsentrasjon, Reklame,

MEN: Mangelfullt *teoretisk* fundament

(i) Hva er kausaliteten?

Eksempel: Hvis økt reklame fører til økt profitt

- ◆ Reklame $\Rightarrow$ Profitt, eller
- ◆ Profitt $\Rightarrow$ Reklame?

(ii) Ulike mekanismer i ulike næringer

Sutton, J. (1992): *Sunk costs and market structure*, The MIT Press, Cambridge.

Type I næring: Ikke reklameintensive næringer

- ✓ Økt marked fører til lavere konsentrasjon

Type II næring: Reklameintensive næringer

- ✓ Økt marked fører til mer reklame
 - $\Rightarrow$ Ikke plass til flere bedrifter når markedet vokser
 - $\Rightarrow$ Økt marked fører *ikke* til lavere konsentrasjon

Suttons poeng: De empiriske studiene burde skilt mellom de to typene næringer

- $\Rightarrow$ Kunne fått større forklaringskraft i modellene

To forhold bidro til endring i faget næringsøkonomi fra slutten av 70-tallet av:

- (i) Kom lite nytt ut av nye empiriske SAR-studier
 - Tildels dårlig forklaringskraft (se over)
- (ii) Spillteori ble et redskap flere og flere behersket
 - ✓ Nye likevektsbegrep allment brukt
 - Delspillperfekt likevekt
 - Bayesianske likevekt
 - Perfekt Bayesiansk likevekt

⇒ Moderne næringsøkonomi

- ✓ Spence (1977)
- ✓ Dixit (1980)
 - Strategisk investering i kapasitet av den etablerte for å hindre nyetablering

Næringsøkonomi ble nesten utelukkende teori

Kan skille mellom to teori-innovasjoner:

❶ Åpnet for ny kausalitet

Adferd ⇒ Struktur

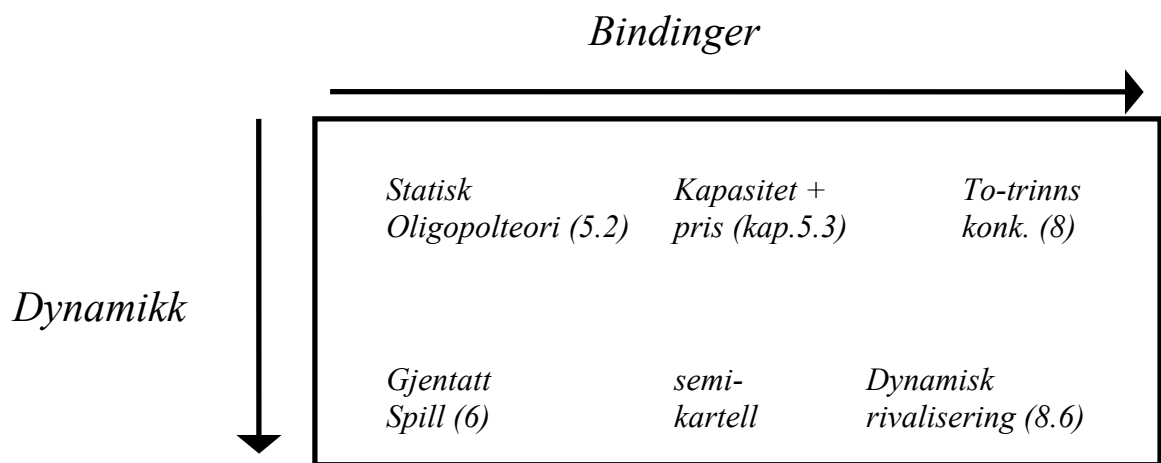
Markedsstruktur blir *endogenisert*

⇒ Teori for *strategiske bindinger* (Tirole, kap. 8)

■ Boksen '*Adferd*' ble gitt et innhold

- ✓ Modeller med eksplisitt mikrofundament
- ✓ Reaksjoner og straffer

⇒ Teori for *dynamisk priskonkurranse* (Tirole, kap. 6)

Svært mange ulike teoretiske modeller er utviklet

Nytt problem:

- ✓ Flere modeller kan forklare en observasjon
 - 'Alt kan skje'
 - Men hvordan kan vi da predikere noe som helst?

⇒ Er moderne næringsøkonomi *for* vellykket?

Hva har vi sett de siste årene av utvikling?

❶ Skreddersying av modeller til bransjer

- ✓ 'IO er en verktøykasse'
- ✓ Se debatt i *RAND Journal of Economics* i 1989
 - F. Fisher: 'Games economists play, 20, s. 113-24.
 - Shapiro, C.: 'The theory of business strategy', 20, 125-37.

■ Empirisk testing for å skille mellom ulike modeller [NEIO]

- Porter (jernbanekartell)
- Bresnahan (biler)
- Slade (bensin)

■ Eksperimenter for å få kunnskap om hvordan aktører faktisk opptrer

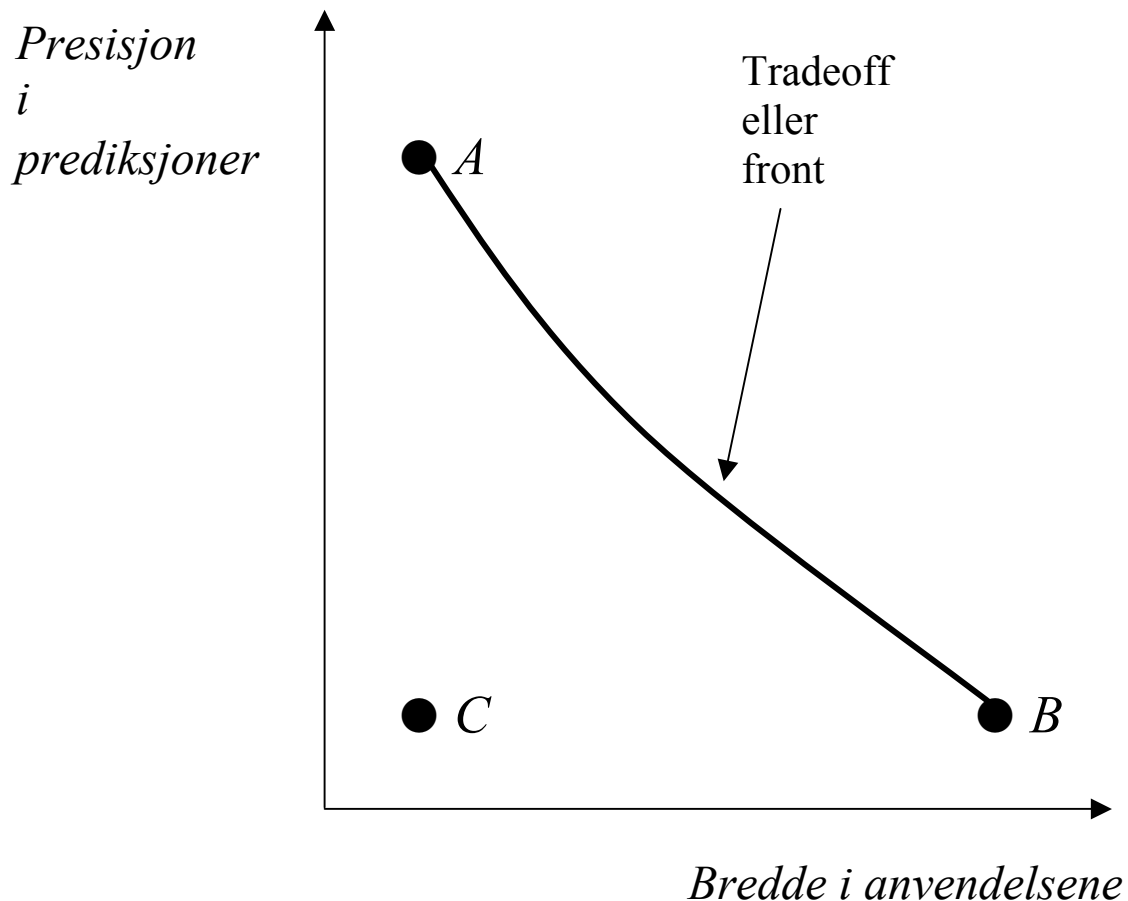
■ Avdekke empiriske regulariteter over næringer

- ✓ SAR-analyse med et teoretisk fundament
 - Sutton (1992)

Ringene sluttet:

SAR ⇔ moderne IO ⇔ moderne SAR

De ulike retningene er ikke gjensidig utelukkende, men kan utfylle hverandre:

Eksempel på *A*: Studier av auksjoner

- ✓ detaljerte regler for spillet, som kan gi svært spesifikke teoretiske prediksjoner
- ✓ Hendricks, K. og R. H. Porter (1988): 'An empirical study of an auction with asymmetric information', *American Economic Review*, 78, 865-883.

Eksempel på *B*: John Sutton (1992) og (1999)

Eksempel på *C*: Teori for dynamisk priskonkurranse?